

SLOVENCİ V PORABJU NA MADŽARSKEM

Skupni načrt nakupa knjižničnega gradiva za potrebe sodelovanja s Slovenci v zamejstvu v letu 2026

Nakup knjižničnega gradiva za potrebe Slovencev v zamejstvu, v našem primeru knjižnega in neknjižnega gradiva za potrebe porabskih Slovencev na Madžarskem, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota opravlja v sodelovanju z Zvezo Slovencev na Madžarskem v Monoštru (Szentgotthárd). Monošter je gospodarsko in kulturno središče Porabja, kjer živi slovensko in madžarsko prebivalstvo. Glede na to, da nobena od knjižnic v Porabju ni slovenska, se murskosoboška knjižnica pri nabavi gradiva usklajuje in dogovarja predvsem z Zvezo Slovencev na Madžarskem.

Dostopnost knjižničnega gradiva in storitve za Slovence v zamejstvu zagotavljamo s potujočo knjižnico oziroma bibliobusom Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota, ki se odpravi v Porabje dvakrat mesečno, na postajališča v Monoštru, Gornjem Seniku, Števanovcih in Sakalovcih.

Poleg izposoje gradiva izvajamo tudi druge storitve:

- Izvajamo literarne ure na radiu Monošter v narečni besedi, poleg literarnih ur pa na radiu predstavljamo tudi porabsko progo potujoče knjižnice.
- Projekt Obujamo dediščino: pravljčni večeri za odrasle v Porabju, s katerim je knjižnica pričela v letu 2017 in je bil tudi nagrajen kot najboljši projekt slovenskih splošnih knjižnic za inovativno storitev za uporabnike v letu 2017.
- Izvajamo pravljčne in bralne ure v treh vzgojno-izobraževalnih ustanovah in sicer na osnovni šoli v Monoštru, Števanovcih in Gornjem Seniku.
- Od novembra 2025 do aprila 2026 izvajamo Slovensko bralno značko potujoče knjižnice PIŠK MS v Porabju 2025/2026.
- Uporabnikom na bibliobusu je na voljo tudi gradivo lahkega branja, prilagojeno bralcem, ki težje berejo (z motnjami v duševnem razvoju in drugim družbenim skupinam).

Pri nakupu gradiva za zamejske Slovence v Porabju je upoštevana kakovost izbire. Pri nakupu knjižničnega gradiva si postavljamo cilje, da je nabavljeno gradivo kakovostno, ter izvira pretežno s pomurskega in porabskega okolja. Tako so večinoma zastopani avtorji s tega področja in tematiko, ki pokriva omenjeno območje. Seveda produkcija takega gradiva (posebej, če ne računamo knjig) na omenjenem področju ni velika, zato dajemo poudarek tudi ostalim vrstam knjižnega in neknjižnega gradiva iz ostalih slovenskih pokrajin. Del sredstev, ki jih dobimo v ta namen od Ministrstva za kulturo, pa je namenjen tudi za nakup tekoče periodike s področja Pomurja in osrednjeslovenskih časnikov.

Posebne potrebe okolja na porabskem območju so vezane na prekmurski narečni jezik in prav zato dajemo prednost tudi tiskani besedi v prekmurščini, kar pomeni ohranjanje raznolikosti in specifičnosti tega področja, predvsem pa ohranjanje slovenskega jezika, čeprav v teh primerih v narečni obliki.

Omogočali bomo izposajo e-knjig potom portala COBISS Ela in zvočnih knjig Audibook, dostop do podatkovnih zbirk z zagotovljenim oddaljenim dostopom (predvidoma Encyclopedia Britannica Online Public Library Edition, PressReader in EBSCOhost) in izposajo filmov iz Baze slovenskih filmov.

V sklopu načrtovanega obsega nakupa knjižničnega gradiva za porabske Slovence bomo sledili Strokovnim priporočilom in standardom za splošne knjižnice za obdobje 2018 - 2028. V letu 2026 načrtujemo nakup 280 enot knjižničnega gradiva na tisoč prebivalcev.

Murska Sobota, 21. 11. 2025

Pripravil:
Boštjan Zver

Direktorica:
mag. Klaudija Šek Škafar

